GRAMATYKA · PRZYIMKI

Przyimki czasu w angielskim: at, on, in, for, during, until i by

Igor Zadrużyński

Opublikowano 19 listopada 2026

O LEKCJI

Po polsku mówimy „o piątej", „w poniedziałek", „w maju" i „w weekend". Po angielsku te same cztery określenia wymagają trzech różnych przyimków: at five, on Monday, in May, at the weekend. Przyimki czasu trzeba po prostu opanować, ale stoi za nimi prosta logika: at to punkt, on to dzień, in to dłuższy okres. Ta lekcja zaczyna od tej logiki, potem omawia wyjątki, zwroty bez przyimka i kilka par, które Polakom mylą się najczęściej: for i during, until i by, on time i in time.

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Przyimki

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Zasada ogólna: punkt, dzień, okres 2
2. At : godziny i chwile 2
3. On : dni i daty 3
4. In : dłuższe okresy i „za ile" 4
5. Bez przyimka: this, next, last, every 4
6. Pary, które łatwo pomylić 5

Źródła i dalsza lektura 6

Przyimki miejsca (*in the kitchen, at the station, on the bus*) omawia osobna lekcja o przyimkach miejsca i ruchu[1].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przyimki-czasu/

1. Zasada ogólna: punkt, dzień, okres

Wyobraź sobie trzy „pudełka" różnej wielkości. Najmniejsze to *at* – konkretna godzina albo chwila. Średnie to *on* – jeden dzień. Największe to *in* – miesiąc, pora roku, rok, wiek albo część dnia.

PRZY-IMEK	KIEDY	PRZYKŁADY
at	godziny, pory posiłków, chwile, święta jako okres	at 5 o'clock, at half past six, at midnight, at lunchtime, at night, at the weekend, at Christmas
on	dni tygodnia, daty, konkretne dni	on Monday, on Mondays, on 3 May, on my birthday, on Christmas Day, on Christmas Eve
in	części dnia, miesiące, pory roku, lata, dekady, wieki	in the morning, in May, in (the) summer, in 1995, in the 1990s, in the 19th century

PRZYKŁADY

- **The museum opens at ten.**
  Muzeum otwierają o dziesiątej.
- **We play football on Thursdays.**
  W czwartki gramy w piłkę.
- **My grandparents got married in 1968.**
  Moi dziadkowie wzięli ślub w 1968 roku.

Daty Brytyjczycy piszą zwykle *3 May* albo *3rd May*, ale czytają *on the third of May*. Liczba mnoga dnia tygodnia (*on Mondays*) znaczy „w każdy poniedziałek". Jak czytać daty, lata i godziny, wyjaśnia lekcja o liczebnikach, datach i godzinach[2].

2. *At*: godziny i chwile

At łączy się z godzinami (*at 7.30, at noon, at midnight*), z porami posiłków (*at breakfast, at lunchtime*) i z wyrażeniami, które traktujemy jak jeden punkt: *at the moment, at present, at the same time, at the end of the month, at the beginning of the film.*

Do tej grupy należą też trzy zwroty, które trzeba zapamiętać:

PRZYKŁADY

- **I can't sleep at night when it's this hot.**
  Nie mogę spać w nocy, kiedy jest tak gorąco.
- **What are you doing at the weekend?**
  Co robisz w weekend?
- **We always visit my aunt in Bristol at Christmas.**
  Na święta zawsze jeździmy do cioci w Bristolu.

At Christmas i *at Easter* oznaczają cały okres świąteczny. Jeśli chodzi o jeden konkretny dzień, wracamy do *on*: *on Christmas Day, on Christmas Eve, on Easter Monday.*

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przyimki-czasu/

CIEKAWOSTKA: WEEKEND PO BRYTYJSKU I PO AMERYKAŃSKU

Przyimek przy słowie *weekend* zależy od odmiany angielskiego. Słownik Oxford Learner's Dictionaries podaje *at the weekend* jako formę brytyjską, a *on the weekend* jako używaną głównie w Ameryce Północnej. Brytyjczycy mówią też *at weekends* (w weekendy), Amerykanie – *on weekends*. Formy z *in* nie używa się w żadnej odmianie. Więcej takich różnic znajdziesz w artykule o angielskim brytyjskim i amerykańskim[3].

See you at the weekend!

3. *On*: dni i daty

On stawiamy przed każdym określeniem jednego dnia: dniem tygodnia, datą, świętem jednodniowym, urodzinami, a także przed dniem z dodanym opisem.

PRZYKŁADY

- **The shop is closed on Sundays.**
  Sklep jest nieczynny w niedziele.
- **She was born on 14 February.**
  Urodziła się 14 lutego.
- **We met on a rainy afternoon in October.**
  Poznaliśmy się w pewne deszczowe październikowe popołudnie.

In the morning, ale *on Monday morning*

Sama część dnia dostaje *in*. Gdy jednak dodamy do niej konkretny dzień, cały zwrot staje się „dniem" i dostaje *on*. To samo dzieje się, gdy przed porą dnia stoi przymiotnik opisujący konkretny dzień.

CZĘŚĆ DNIA	KONKRETNY DZIEŃ
in the morning	on Monday morning
in the evening	on Friday evening
in the afternoon	on the afternoon of 5 June
at night	on Saturday night

TYPOWY BŁĄD

✗ ~~I'll see you in Monday. The meeting is at Tuesday morning. I was born at 1999.~~

✓ **I'll see you on Monday. The meeting is on Tuesday morning. I was born in 1999.**

Polskie „w" odpowiada aż trzem angielskim przyimkom: „w poniedziałek" to *on Monday*, „w maju" to *in May*, a „w weekend" to *at the weekend*. Zanim powiesz zdanie, zadaj sobie pytanie: punkt, dzień czy dłuższy okres?

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przyimki-czasu/

4. *In*: dłuższe okresy i „za ile”

In obejmuje wszystko, co trwa dłużej niż dzień: tygodnie, miesiące, pory roku, lata, dekady i wieki, a do tego części dnia (*in the morning, in the afternoon, in the evening*).

PRZYKŁADY

- **London is very busy in December.**
  W grudniu w Londynie jest bardzo tłoczno.
- **The bridge was built in the 19th century.**
  Most zbudowano w XIX wieku.
- **I usually go for a run in the evening.**
  Zwykle biegam wieczorem.

Z porami roku można powiedzieć *in summer* albo *in the summer* – obie formy są poprawne.

In = „za” (o przyszłości)

Gdy mówimy, po jakim czasie coś się stanie, *in* znaczy „za”. Polacy często mówią tu *after*, co brzmi nienaturalnie.

PRZYKŁADY

- **The train leaves in ten minutes.**
  Pociąg odjeżdża za dziesięć minut.
- **I'll be back in a week.**
  Wrócę za tydzień.

Odpowiednikiem w przeszłości jest *ago*, które stoi **po** okresie: *two days ago* (dwa dni temu). Więcej o nim w lekcji o Past Simple[4].

5. Bez przyimka: *this, next, last, every*

Przed *this, next, last, every, each, all* i *one* przyimka nie stawiamy. Nie ma go też przed słowami *today, tonight, tomorrow, yesterday*.

Z PRZYIMKIEM	BEZ PRZYIMKA
on Friday	next Friday, last Friday, this Friday
in the summer	this summer, last summer
at the weekend	every weekend, next weekend
in the morning	tomorrow morning, yesterday morning

TYPOWY BŁĄD

~~We're going to Edinburgh on next Saturday. I saw her in last week.~~

We're going to Edinburgh next Saturday. I saw her last week.

Słowa *next, last, this, every* same określają czas, więc przyimek staje się zbędny. Po polsku mówimy „w przyszłą sobotę", ale po angielsku *on next Saturday* to błąd.

6. Pary, które łatwo pomylić

On time i *in time*

On time znaczy „punktualnie, zgodnie z planem". *In time* znaczy „na czas, w porę" – wystarczająco wcześnie, żeby zdążyć na coś albo coś zrobić (*in time for* + rzeczownik, *in time to* + czasownik).

PRZYKŁADY

- **The 8.15 to Brighton left on time.**
  Pociąg do Brighton o 8.15 odjechał punktualnie.
- **We got home just in time for dinner.**
  Zdążyliśmy do domu akurat na kolację.

For i *during*

For odpowiada na pytanie „jak długo?" i stoi przed długością czasu: *for two hours, for a week*. *During* odpowiada na pytanie „kiedy?" i stoi przed nazwą okresu albo wydarzenia: *during the film, during the holidays*.

PRZYKŁADY

- **It rained for three days.**
  Padało przez trzy dni.
- **Someone's phone rang during the concert.**
  W trakcie koncertu komuś zadzwonił telefon.

Po *during* stoi rzeczownik. Gdy chcemy dodać całe zdanie, używamy *while*: *while I was waiting*. *For* i *since* w czasie Present Perfect omawia lekcja o Present Perfect[5].

Until i *by*

Until (potocznie *till*) znaczy „do" w sensie „aż do": czynność trwa do jakiegoś momentu. *By* znaczy „do" w sensie „najpóźniej do": coś ma się wydarzyć przed jakimś momentem albo dokładnie w nim.

PRZYKŁADY

- **The library is open until eight.**
  Biblioteka jest otwarta do ósmej.
- **Please send me the report by Friday.**
  Proszę przysłać mi raport najpóźniej w piątek.

TYPOWY BŁĄD

~~You have to finish the essay until Monday. I've lived here during ten years.~~

You have to finish the essay by Monday. I've lived here for ten years.

Polskie „do poniedziałku" ma dwa znaczenia, a angielski je rozróżnia: *wait until Monday* (czekać aż do poniedziałku), ale *finish by Monday* (skończyć najpóźniej w poniedziałek). Długość czasu („przez dziesięć lat") zawsze wyrażamy przez *for*.

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- *at* – punkt: *at 5 o'clock, at night, at the weekend, at Christmas.*
- *on* – dzień: *on Monday, on 3 May, on my birthday, on Christmas Day.*
- *in* – dłuższy okres: *in the morning, in May, in summer, in 1995*; *in ten minutes* = za dziesięć minut.
- *in the morning*, ale *on Monday morning.*
- Bez przyimka: *next Friday, last week, this summer, every day, tomorrow morning.*
- *on time* = punktualnie, *in time* = w porę; *for* = jak długo, *during* = w trakcie czego; *until* = aż do, *by* = najpóźniej do.

DLA NAUCZYCIELA

Dobrym ćwiczeniem na początek jest „sortowanie do pudełek": trzy pudełka albo trzy kolumny na tablicy z napisami *at*, *on* i *in* oraz stos kartek z określeniami czasu (*midnight, Tuesday, 2010, the evening, my birthday, the weekend, July, Christmas Day*). Uczniowie wrzucają kartki do pudełek i uzasadniają wybór: punkt, dzień czy okres. Na koniec warto dorzucić kartki z *next week* i *last Monday* – one nie pasują do żadnego pudełka. Mówienie dobrze ćwiczy wywiad w parach: *What do you do on Sunday mornings? Where were you in 2020? What do you usually do at Christmas?* Odpowiedzi muszą zawierać pełne określenie czasu z przyimkiem.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- British Council, LearnEnglish, *Prepositions of time: 'at', 'in', 'on'*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/a1-a2-grammar/prepositions-of-time-at-in-on [dostęp: 19.11.2026].
- Oxford Learner's Dictionaries, hasło *weekend*, https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/weekend [dostęp: 19.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o przyimkach *at, on, in*, o *for* i *during*, *until* i *by* oraz o określeniach czasu bez przyimka.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o przyimkach czasu.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/przyimki-miejsca/
2. https://zadruzynski.com/liczebniki-daty-godziny/

3. https://zadruzynski.com/angielski-brytyjski-czy-amerykanski-ciekawostki-i-pulapki-dwoch-odmian-jednego-jezyka/
4. https://zadruzynski.com/past-simple/
5. https://zadruzynski.com/present-perfect/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

> Igor Zadrużyński, *Przyimki czasu w angielskim: at, on, in, for, during, until i by*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/przyimki-czasu/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com